

HRVATSKA I MEĐUNARODNO KARTOGRAFSKO DRUŠTVO

Međunarodno kartografsko društvo

Međunarodno kartografsko društvo (International Cartographic Association – ICA) osnovano je 1959. godine u Bernu u Švicarskoj. O kartografskim organizacijama, koje su postojale u to doba i okolnostima koje su prethodile osnivanju Međunarodnog kartografskog društva, pisao je prof. Krajziger u Geodetskom listu prije tridesetak godina (1965.) Od osnivanja članstvo stalno raste do sadašnjeg broja od 67 zemalja.

Međunarodno kartografsko društvo je svjetsko tijelo za kartografiju i priznato je kao forum na kojem vodeći međunarodni stručnjaci razmatraju kartografske probleme.

Ciljevi društva

- Doprinos razumijevanju i rješenju svjetskih problema u procesima odlučivanja s pomoću kartografije.
- Gajenje širenja informacija na međunarodnoj razini o okolišu, gospodarstvu, društvu i prostoru s pomoću kartografskih prikaza.
- Predstavljanje globalnog foruma za razmatranje uloge i statusa kartografije.
- Olakšavanje prijenosa novih kartografskih tehnologija i znanja među nacijama, posebno za nacije u razvoju.
- Izvođenje ili promoviranje višenacionalnih kartografskih istraživanja da bi se riješili problemi u znanosti i primjeni.
- Unapređenje podučavanja kartografije u najširem smislu pomoću publikacija, seminara i konferencija.
- Promoviranje upotrebe profesionalnih i tehničkih normi u kartografiji.

Da bi se postigli postavljeni ciljevi, društvo surađuje s nacionalnim i međunarodnim tijelima, vladinim i komercijalnim institucijama, kao i s drugim međunarodnim znanstvenim organizacijama.

Vijeća i radne grupe

Jezgra znanstvenih i profesionalnih aktivnosti Međunarodnog kartografskog društva nalazi se u njegovim vijećima i radnim grupama. U radu tih grupa razmatrani su različiti problemi istraživanja u kartografiji i izradi karata, a rezultati su javno priopćeni. S brzim tehnološkim razvojem informacijskog doba, pojavljuju se nova vijeća i radne grupe. Za razdoblje 1991.–1995. imamo sljedeća vijeća i radne grupe:

Stalno vijeće za napredne tehnologije

Dr. E. Anderson
US Geological Survey
SAD

Stalno vijeće za povijest kartografije

Mme Monique Pelletier
Bibliothèque National
Francuska

Stalno vijeće za izobrazbu i vježbanje

Dr. F. J. Ormeling
University of Utrecht
Nizozemska

Stalno vijeće za tehnologiju izrade karata

M. Miksovsky
Kartografic Prague
Republika Češka

Vijeće za norme pri prijenosu prostornih podataka

Dr. H. Moellering
Ohio State University
SAD

Vijeće za upotrebu karata i prostorni: podataka

Dr. J. Carter
Illinois State University
SAD

Vijeće za kartografiju gradova

Dr. N. Duch Gary
INEGI
Meksiko

Vijeće za kartografiju kretanja stanovništva

Dr. I. B. F. Kormoss
College of Europe
Belgija

Vijeće za nacionalne i regionalne atlase

Dr. B. Rystedt
National Land Survey
Švedska

Vijeće za kvalitetu prostornih podataka

Dr. J. Morrison
USGS
SAD

Vijeće za taktilnu kartografiju i kartografiju slabovidnih

Prof. J. Weidel
University of Maryland
SAD

Vijeće za tematsku kartografiju na temelju satelitskih snimaka

B. Galtier
IGN
Francuska

Radna grupa za definiranje glavnih teorijskih problema kartografije

T. Kanakubo
Japan Map Centre
Japan

Radna grupa za kartografiju mora

R. Furness
Royal Australian Navy
Australija

Radna grupa za jednakost spolova u kartografiji

Dr. E. Siekierska
Canada Centre for Mapping
Kanada

Radna grupa za marketing geografskih informacija

V. Glickman
Statistics Canada
Kanada

Konferencije

Glavno žarište za diskusije i priopćavanja u radu Međunarodnog kartografskog društva su međunarodne konferencije koje se održavaju svake druge godine. Njih posjećuju stručnjaci iz svih krajeva svijeta. O nekim prethodnim međunarodnim kartografskim konferencijama, koje je organiziralo Međunarodno kartografsko društvo, čitatelji Geodetskog lista već su imali prilike saznati (Peterca 1977. Frančula 1978., Frančula i Lapaine 1990., Lapaine 1991. i 1993.).

Svake četvrte godine Međunarodno kartografsko društvo održava Generalnu skupštinu.

Ti skupovi predstavljaju najbolju priliku za upoznavanje novosti u razvoju kartografije.

Seminari

Međunarodno kartografsko društvo nudi mogućnost za svaku naciju članicu da osvježi svoje kartografsko znanje seminarima koje izvode međunarodni timovi. Seminari se mogu organizirati na zahtjev. Međunarodno kartografsko društvo je posljednjih godina učinilo poseban napor za pružanje usluga zemljama u razvoju. Seminari su održani u Nairobiu, Džakarti, Wuhanu i Rabatu, a više ih je planirano. Vijeća i radne grupe organiziraju međunarodne seminare o temama od posebnog interesa. Međunarodno kartografsko društvo podržava međunarodne simpozije, kao što su Autocarto i Eurocarto.

Izložbe

Zajedno s konferencijama održavaju se sajmovi koji prikazuju visok stupanj tehnologije u svezi s kartografijom.

Osim sajamskih izložbi, održavaju se izložbe karata koje obuhvaćaju nacionalnu i međunarodnu kartografiju te povijest kartografije.

Publikacije

Međunarodno kartografsko društvo ima osnovni program izdavanja publikacija od kojih su najveći broj izdali Elsevier Applied Science Publishers i koje se mogu nabaviti

diljem svijeta. Radi se o publikacijama na engleskom, francuskom, španjolskom, hindu i tajlandskom jeziku. Neke od novijih publikacija jesu:

Basic Cartography, Vol. 1, 2
Map Production Technology
Cartography: Past, Present and Future
Satellite Imagery Technology
Topographic Mapping Inventory.

Novine Međunarodnog kartografskog društva (ICA Newsletter), koje izlaze dva puta na godinu, osnovni su izvor tekućih međunarodnih informacija iz kartografije.

Međunarodno kartografsko društvo i druge organizacije

Međunarodno kartografsko društvo aktivno promovira suradnju s drugim organizacijama. Ono je jedno od triju osnivača Međunarodne unije za geodeziju i kartografiju (International Union of Surveys and Mapping – IUSM), a dalo je većinu inicijativa pri utemeljenju tog važnog tijela. Predsjednik Međunarodnog kartografskog društva sada je i predsjednik Međunarodne unije za geodeziju i kartografiju. Postavljene su zajedničke radne grupe za podučavanje, geografske informacijske sustave (GIS) i sustave globalnog pozicioniranja (GPS). Međunarodno kartografsko društvo je izvanredni član Međunarodnog savjeta znanstvenih unija (International Council of Scientific Unions – ICSU) i pridružen Ujedinjenim narodima i Organizaciji Ujedinjenih naroda za prosvjetu, znanost i kulturu (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization – UNESCO) kao član nevladine organizacije.

Izvršni odbor

Izvršni odbor Međunarodnog kartografskog društva sastoji se od predsjednika, glavnog tajnika, blagajnika i nekoliko potpredsjednika. Predsjednik Međunarodnog kartografskog društva je prof. D. R. F. Taylor iz Departmenta of Geography, Carleton University, Kanada. Glavni tajnik i blagajnik je J. P. Grelot iz Instituta Geographique National, Francuska.

Potpredsjednici su: E. Bos iz Nizozemske, T. Kanakubo iz Japana, J. Miranda i Canals iz Španjolske, A. Papp-Vary iz Mađarske, D. T. Pearce iz Australije, B. B. Petchenik iz SAD i M. Wood iz Velike Britanije.

Nacionalno predstavljanje i članstvo

Svaka država koja se bavi kartografskom aktivnošću može biti prihvaćena za člana Međunarodnog kartografskog društva ako se slaže da financijski sudjeluje u podršci Društvu i u aktivnoj suradnji u znanstvenom i tehničkom radu.

Svaka država može biti predstavljena kao član samo preko jedne organizacije, od kojih se prednost daje nacionalnom društvu ili vijeću za kartografiju. Pojedinci ne mogu biti prihvaćeni kao članovi, no Međunarodno kartografsko društvo može prihvatiti zahtjeve za članstvo od znanstvenih, tehničkih ili komercijalnih organizacija, učinjenih s jedinom svrhom surađivanja u aktivnostima Društva.

Prednosti za članove Društva jesu:

- međunarodno priznanje preko suradnje s Međunarodnim kartografskim društvom;
- sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i poseban tretman za prostor na izložbama;
- mogućnost sudjelovanja u znanstvenom radu Međunarodnog kartografskog društva, uključujući složene projekte.

Hrvatska će biti član Međunarodnog kartografskog društva

Jedan od osnovnih ciljeva osnivanja Sekcije za kartografiju pri Hrvatskom geodetskom društvu je primanje Hrvatske u Međunarodno kartografsko društvo.

M. Lapaine je u svojstvu tajnika Sekcije za kartografiju uputio pismo namjere glavnom tajniku Međunarodnog kartografskog društva J.P. Grelotu. S veseljem možemo izvijestiti da je Izvršno vijeće Međunarodnog kartografskog društva na svojoj sjednici održanoj u srpnju 1994. u Stockholmu odobrilo prijavu Hrvatske u članstvo te da će konačno prihvaćanje biti na 10. generalnoj skupštini Međunarodnog kartografskog društva koja će se održati u Barceloni u rujnu 1995. godine za vrijeme održavanja 17. međunarodne kartografske konferencije.

LITERATURA

- Krajziger, I. (1965.): Međunarodna suradnja kartografa. Geodetski list 1-3, 6-63.
 Peterca, M. (1977.): VIII međunarodna kartografska konferencija. Geodetski list 7-9, 180-193.
 Frančula, N. (1978.): Deseta međunarodna kartografska konferencija. Geodetski list 10-12, 318.
 Frančula, N., Lapaine, M. (1990.): 14. svjetska kartografska konferencija Međunarodnog kartografskog udruženja, Budimpešta, 17.-24. 8. 1989. Geodetski list 10-12, 375.
 Lapaine, M. (1991.): Mapping the Nations, 15th Conference of the International Cartographic Association, Bournemouth 23. 9. - 1. 10. 1991. Geodetski list 10-12, 414-415.
 Lapaine, M. (1993.): 16. međunarodna kartografska konferencija, Köln, 3.-9. 5. 1993. Geodetski list 4, 367-369.

Miljenko Lapaine

SPOMEN-SJEDNICA NA PRVU GODIŠNJICU SASTANKA INICIJATIVNOG ODBORA ZA OSNIVANJE HRVATSKOGA GEODETSKOG DRUŠTVA

Inicijativni odbor za osnivanje Hrvatskoga geodetskog društva zasjedao je 13. svibnja 1993. u Čakovcu. Svečana spomen-sjednica na taj sastanak održana je 26. svibnja 1994. u prostorijama Međimurske županije u Čakovcu. Sjednici su bili prisutni:

- a) kao domaćini:
- Marijan Ramušćak, župan Županije međimurske
 - Jasminka Obrež-Špoljar, direktorica Uprave za katastar i geodetske poslove Županije međimurske, te
- b) kao gosti:
- Stjepan Galić; direktor Gradskog zavoda za katastar i geodetske poslove grada Zagreba,
 - Čedomil Degoricija, dopredsjednik HGD iz Zagreba,
 - Marijan Božičnik, tajnik HGD iz Zagreba,
 - Tomislav Gojčeta, direktor Zavoda za izmeru iz Splita,
 - Marko Cigmajić, direktor Uprave za katastar i geodetske poslove iz Požege.

Odsutnost sa svečane sjednice opravdao je prof. dr. Krešimir Čolić, predsjednik HGD, zauzetnošću na radnom mjestu na Fakultetu i u HAZU.

Sjednicu je otvorila Jasminka Špoljar pozdravivši prisutne goste, ističući posebno značenje sjednice, zamolivši istodobno župana, Marijana Ramušćaka, za uvodnu i prigodnu riječ posvećenu sjednici i događaju koji ona obilježuje.

Kao izraziti poznavatelj geodetske struke i u njezinim širim razmjerima, a ne samo na području Županije međimurske, te njene djelatnosti na raznim poslovima inventarizacije prostora kao i suvremene pravce prijenosa tih sadržaja u nove digitalne oblike uz veliku informatičku podršku raznih medija, iznio je svoja korisna razmišljanja i zapažanja o tomu kako bi bilo uputno da se unutar HGD-a osnuje radna grupa koja bi prikupljala do sada